

LA CAMPANA DE GRACIA.

LA PRIMA NOTTE.

—¡CORPO DI BACO! ¿E SOGNO Ó REALITÀ?

¡JA HA VINGÜT!

Desde diumenje passat que es aquí.

¡Ah, que no saben qui vull dí que ha vingut.

Hi ha títols que un se pensa qui sap ahont van, y s' equivoca de mitj á mitj. Lo títol de aquet article es un de ells. Hey m' ho sembla.

¿No varen menjar turró y neulas l' últim diumenje? Donchs es perquè va venir. Cuan vé aquet á qui 'm refereixo, lo turró es un atribut esencial. Per aixó n' hi ha molts que no 'n menjan, pero son los que no ténen fortuna.

Vingué molt fret. No 'm fassen enrahonar, que ja 's póden figurar á qui 'm refereixo.

Ja conech que s' empenyan en fermho dir. Volia callarmho, perquè tots los lectors ho saben tant bé com jo, mes una vegada que 'm fican los dits á la boca tindré de dirloshi. Me refereixo al any nou.

¡¡Ah... ah... ah!!

¿Y donchs qué 's creyan? Al menos debian pensarse que 'ls volia parlar del Mesias.

No, no: parlo de l' any nou, y voldria ferli 'l judici, però 'm trobo ab una *petita* dificultat: que no sé lo qué sucsehirá. Que n' hi haurá de crespas, no ho dupto, perquè ara 'n passen cada dia, però assegurarlosi que fulano se 'n anirá, que sutano 's morirá, que á menguano l' entrauran, que á aquet no 'l podrán véurer, que á aquell no 'l podran pahir, aixó son cosas que jo podré pensar, però de cap manera *judicar*. L' any que té de transcórrer vé á ser... ¿qué 'ls diré jo...? vé á ser la partida de la Porra; y jo só l' autoritat, que no puch judicarlo, perquè... perquè 'm faltan probas.

Després que aixó de fer judicis porta més compromisos que vostés no 's pensan. Ara 'ls hi faré véurer.

Supósinse vostés que jo afirmo que fulano morirá, y que per una de aquellas casualitats matan á aquell fulano. ¡Ola, dirian desseguida, aquet ho va dir, donchs senyal que 'n sabia alguna cosa! Y sense més ni més, vina aquí á declarar, vé allá prés y paga que es gata. No m' enbolico.

Si 'ls dich que tots serem felissos, que no més respirarem los aires de la llibertat, que ditxa més complerta no es de esperar, com fan molts *judiciistas*, allavors podria ser que 'ls enganyés y 'ls lectors de la Campana al veurerse xasqueixats, me tractarian de brétol; y cuidado que no 'ls hi faltaria rahó.

Si 'ls dich que *será lo que Deu voldrá*, en primer lloch disgusto á ne 'n Suñer y Capdevila y 'm sabria greu; y per altra part, aixó no es fer cap mena de judici.

¿Veuhem com lo fer lo judici de un any, té molts esposicions?

¿Y si 'ls digués que lo any no té judici? Aquí 'm dirian: ¡ves quina manera de tractar l' any! ¡Es dir, que 'ns dona lo any com á boig!

Per tot hi ha cent lleugas de mal camí. Pero no es massa desacertat lo dir que aquest any no té judici, perque aixó de comensar ab los frets que ha comensat, aixó de entrar á Espanya sota cero, aixó de fernes estar recullidets á casa, no proba tenir un seny massa complert. ¿Que fá gaire sensat comensá la carrera fent tremolar á tothom?

Ara jo estich escribint aixecantme de tant en tant, per anar á esténdrer la ma devant de la xamaneya, ahont hi tinch un foch de llenya que dóna gust de véurer. ¿Cuan mes bon judici hauria tingut l' any, si hagués entrat dient: ¡fora llenya!

Algunas de las cosas que sucsehirán ja 'ls hi podré dir, y en aixó sí que no hi tinch por de compromisos,

Després de un dia vindrá l' altre; lo Febrer seguirá al Janer; l' últim dia del any será 'l 31 de Decembre; y després del 1871, vindrá 'l 1872.

Tot aixó ja ho póden dir á veu plena, devant de la mateixa policia. Jo 'n surto responsable.

GREGORI LLUCH.

BATALLADAS.

La *Crónica* diu que en la provincia de Lleyda s' ha aixecat una partida manada pel cabecilla conegut per *Guerxo de la Ratera*. Velshi aquí que si aquet cau á la *ratera* no li farán cap agravi, perquè caurá á casa seva.

La *Correspondencia* del dia 2 deya que la comitiva que acompanyaba al duch de Aosta habia de péndrer un refresch en Cartagena. ¡Tanta calor tenia la comitiva, que en aquet temps hagués de refrescar!

Lo Círcul literari de Vich, anuncia un concurs pel próxim Maig, en lo cual donará una medalla de or al que hagi desrollat lo següent tema.

«Ab motiu de la construcció de la vía férrea de Sant Joan de las Abadesas ¿quins medis deuria adoptar la ciutat de Vich, perquè aquet transcendental aconteixement lluny de perjudicarla en lo período de transició al nou ordre de interessos, segons aconteixeria á altras poblacions en casos análechs, li siga ventatjós, y acuse desde un principi un augment en sa prosperitat?»

Nosaltres, no volem optar al premi, pero coneixent la ciutat de Vich com los primers, creyem trobar una solució al tema. Que 's desfasi la ciutat de Vich de las nou décimas parts de capellans que conté y ab aquet medí guanyará ab creixes tot lo que puga péndrer en aquell período de transició, y encara després li quedará una gran ventatja.

¿Los progressistas se queixan de que 'l senyor Serrano forme ministeri? ¡Si que 's queixan per poca cosa!

Cuatro ralets á cada soldat varen donar á Madrid lo dia que hi entrá 'l rey. ¡Ja n' hi habia per entusiasmarse, casi bé!

Hi ha qui suposa que 'l rey té rasgos fisonómichs de Felip segon. Cuan coneixerem al Saboyá, ja 'ls hi direm si te rahó aquet senyor fisonomista.

Lo general francés Pradier tracte de *Uadres* als prussians y al rey Guillem de *Rey de Bandidolers*. Com que Pradier té probas de lo que diu, no tem que 'l demandin de calumnia.

Lo Papa ha confiat la causa seva á Deu, pero per las probas se veu que Deu pot ser bó per Deu, pero no per advocat. A lo menos, per ara, la causa del Papa seguix bastant malament per ell. Desde que Deu no té consultas ab Napoleón III, que la cosa s' empitjora.

Hi habia un estranger que per apéndrer l' espanyol, llegia 'l Quijote y va sortir mes aficionat á las aventuras del héroe de la novela

que instruit en la parla de Cervantes. ¡Es tant fácil agafar lo rabe per las fullas!

Los periódichs de Madrid no parlan mes que de una cosa. ¡Ja 'ns ne atiparán!

Parla lo ministre de Estat y diu: «Se fa la revolució mes radical, se treu del trono una dinastía, y aquet poble *ni un sol dia* ha sigut víctima del desorde.» Basta que ell ho diga, ho crech; que si jo ho hagués dit, no ho creuria.

Lo cos de adjunts dels Jochs Florals, ja ha nombrat lo seu ministeri per la festa del Maig de aquest any.

En lo Liceo s' convingut de donar quatre balls, durant la temporada de Carnaval. Ja fan bé de no donarne gaires, perquè sino fóran desanimats; la gent n' está fins al coll. De dos anys á aquesta part, qui mes qui menos, tothom l' ha ballada. Alguns l' han ballada grassa; los mes, magre.

Si algun dels lectors té á casa seva algun naixament ó algun mort, ja sab que té de anar al Registre civil. Ara no hi vagin ab por, que encara que se 'n diu *registre*, no té res que véurer ab la policia ni ab los carrabiners.

En lo teatro *Catalá*, va á estudiarse una nova producció de l' autor de *Las púbillas y 'ls hereus*. Es tanta la confiansa que tenim en l' autor, que ab desitj esperem véurerla.

Lo dia que en lo Liceo vulgan estrenar óperas cantadas pel estil de la *Lucia*, mes nos estimem que 'ns repeteixen alguna de las ja representadas. Si bé la Senyora Peralta s' hi llueix, en cambi 'ls altres donán pena.

Lo millor, pels panellons, es mullarse las mans, y sense aixugarlas anarsen á passejar. Lo pitjor, pels panellons, es lo mitj del estiu.

Si 'ns ficsem en las últimas noticias del teatro de la guerra, no podem saber qui pega y qui rep, encara que per nosaltres Guanyin prussians ó francesos, los podem assegurar que en cada batalla, reben francesos y prussians.

Los parisiens estan molt bé. Diuhem que tenen subsistencia per tot lo febrer. Es dir que fins al mars ténen assegurada la existencia. Si l' espirit francés no s' reanima, vindrá 'l mars marsot, que mata la vella prop del foch y la jove si pot.

De resultas del atentat contra D. Joan Prim, diuhem que en Madrid varen agafar á un italiá. No volem fer comentaris, però aixó dóna molt que pensar.

Lo dimars passat, era S. Daniel, aniversari de una pila de víctimas que feu en Madrid lo ministre Gonzalez Brabo. Cap periódich de Madrid várem véurer, de aquell dia, que fos orlat.

En lo teatro del Circo barcelonés nos anuncian una companyia de Bufos. Després se queixarán si 'l públich no va al coliseo del carrer de Montserrat! ¡Ja 'ls dich jo que n' hi ha per llogarhi cadiras, y per no llogarhi sillons!

Lo diumenje á la tarde en lo ball de Talía un jove, dispará una pistola contra una noya. ¡Sort que no va fer mal á ningú! Es una cosa que no 's compren, que en aquestos temps tant frets, hi hagi caps tant calents.

Lo benefici del primer actor y director de la companyia de Romea, senyor Izquierdo, télloch lo próxim dilluns, dia 9. No deurá faltarhi gent, perquè fa tres produccions, totes noves. Comensa per *Amor y deber*, en dos actes, arreglo de Scribe; segueix *¡Cartuchera en el cañon!*, en un acte y en vers; y acaba ab la pessa en un acte, de costums valencianes, escrita pel aplaudit autor D. Rafel María Liern, que 's titula *Las elecciones de un poblet*. Si en la novetat y en la varietat está 'l gust, ningú podrà queixarse.

Si no han llegit lo manifest que 'l senyor Sunyer y Capdevila ha donat als seus electors de la provincia de Girona, fásintho, que 'ls agradará. Es un document de bon fondo y molt ben escrit.

Lo govern va invitar als batallons de milicia republicans de Madrid á qué entreguessen las armas. Las invitacions, sempre proban deferencia de part dels que las fan.

Crech que á tal invitació,
la milicia, que es urbana,
debia doná al govern
las mes espressivas gracias.

Los Reys no han portat res als redactors de la *Campana*. Desde l' edat de sis anys que no posem la sabateta al balcó, perquè no hi creyem. Cuan eram petits, sí ¿Quí no hi creu en l' edat de l' ignoscencia?

Per la redacció varem véurer *La humanidad*, periódich que publica l' associació llibre-pensadora. Tant per la part literaria, com per la material, creyem que *La humanidad*, tindrà molta acceptació, y farà molt bona obra á la llibertat religiosa.

Los papers públichs avisan que en Madrid circulan pessetas de la revolució, falsas.

Diuhem molts, y entre ells nosaltres,
que en aixó hi tenim bon nas,
que no son sols las pessetas
lo que s' ha falsificat.

En Madrid molts palaus de l' antiga noblesa estaban tancats lo dia dos de Janer. No es estrany, perquè feya molt fret, y la noblesa antiga es vella, y 'ls vells s' han de guardar.

Tres dias seguits, diu un diari de Ginebra, ha estat detingut y robat lo ferro-carril del Pacífich.

Aixis ja no trobo estrany
que 'ns descarrilen los trens;
ja que als carrils mes *pacífichs*,
no 'ls poden deixar quiets.

Lo dilluns passat se va trovar en lo carrer de Elisabets lo cadavre de una criatureta, ab un paper demunt, que deya: Aixó se abandona: es cristiano: la culpa es del gobierno que tene-mos tan malo.

Lo diari de 'n Brusi, suposa que aixó es degut á las dificultats que porta l' inscripció en lo registre civil.

Aixó ¿sáben de que es culpa? Del poch seny ó dels mesquins sentiments del qué abandoná aquella criatura.

Lo carrer conegut avans per de *Cristina* y després per de la *República*, ara 's dirá 'l nom que li habia posat la Junta Revolucionaria, que es lo de carrer de *Prim*. En últim resultat, la República 's queda sense carrer.

Tots los capitans generals que van á Cuba, diuhem que van á acabá l' insurrecció, y tots van tornant sense que l' insurrecció siga acabada.

À LA LLUNA DE LA LLIBERTAT.

LLETRETA.

Lo sol ara ja es fora,
que escrich de negra nit.
Bona nit y bona hora,
que 'm vaig á ficá al llit.

Al sol, ja li diria
mil cosas net y clá,
pero no 'm sentiria,
y fora dirho en vá.

Responme, lluna hermosa,
ja que ara ho veus tot tú;
lo sol, ahont se posa?
qué aquí no 'l veu ningú.
Si ell fós aquí á la vora,
á n' ell ho hauria dit,
mes ara, 'l sol es fora,
que escrich de negra nit.

¿Que es llum de la esperansa,
que, apenas surt, se 'n va?
¿Qué li dona frisansa,
que no 'ns vol escalfá?

Responme, hermosa lluna,
responme per favor,
ja que tú en la nit bruna
del sol prens la claror.

Sols tú, de astres senyora,
pots treurem de neguit,
perqué ara 'l sol es fora,
que escrich de negra nit.

Tú que 'ls raigs li enmatllevas,
del sol sabrás los fets,
sabrás las cosas sevas,
sabrás los seus secrets.

¿Que no li fem bons pactes,
que apenas vé, ja fuig?

¿Quins son los nostres actes
que póden darli enuig?

Si sapigués ahont mora,
m' hi hauria dirigit,
més no sé ahont es; es fora,
que escrich de negra nit.

La lluna no 'm contesta,
y ¡bé me 'n sab de greu!
Ja ho veig; ella 'm detesta,
y 'l sol es l' amich meu.

Perqué 'l vull, ne pregunto,
y no 'n dónan rahó;
camino, paixo, munto....
no 'l veig en cap racó.

Lo meu cor prou que 'l plora
y viu molt aburrit,
estant segur que es fora,
que escrich de negra nit.

Lo sol ara ja es fora,
que escrich de negra nit.
Bona nit y bona hora,
que 'm vaig á ficá al llit.

G. LL.

LOS COLLS DE ESPANYA.

Hi ha en las cartas quatre colls:
oro, copa, basto, espasa,
y Espanya sols ne té tres,
li falta *oro* en abundancia.

Un ex-ministre 'ls dirá
si en Espanya hi ha ó no *copas*,
y 'ls contestará que sí,
perqué ell tot soviut ho proba.

Que hi ha *basto*, es mes probat,
que no que un home es persona;
y de aixó 'n pot dar rahó,
la partida de la Porra.

No mes hi ha que obrir los ulls,
per sapiguer que hi ha *espasa*;
es lo símbol de la lley,
y ab lley ó sense ella, mana.

En cuant el *oro*, hi fallem;
y 'l que es aixó, s' encarregan
de deixalshi demostrat,
las caixas de nostra hisenda.

P. P.

REPICHS.

Lo comite alfonsí, instalat en Madrid, y que té al frente un de l' alta aristocracia, diu que treballa tant. ¿Volen dir que te feina? ¡Cá! aixó es que qui no té res que fer, al gat pentina, y 'ls del anomenat comite s' entretenen en fer la *toilette* al gat. Podria ser també que sols treballassen per alló de *Labor prima virtus*. ¡Ves ara que las feinas estan tant malament, sortirnos ab qué 's treballa tant!

Una societat humoristica ab lo títol de *The tak club*, s' ha instalat en Barcelona. La *Campana*, que busca gent de bon humor, saluda á aquesta societat *inglesa* de nom, y li desitja que no ho siga de fet.

En lo Circo 's parla també de donarhi balls. Tot lo que vulgan menos cosas que llamin al públich. ¿Volen dir que no hi anirian bé 'ls putxinnel-lis?

CANSONETA.

Es tant dolsa ta memoria,
que en la font del Rajolí,
per veure aigua, penso en tú,
y no necessito anís.

La *Convicció*, lo mateix que 'l *Diari de Barcelona*, estan molt inconvenients tractant del Registre civil novament establert. Se deixa véurer que aquesta gent no estan per la civilisació.

Lo senyor Montero Rios porta intencio de fer reformas en lo clero.

Si volgués que li indiquessim
una reforma real,
miris, fassi de manera
que ells sols se guanyin lo pa.

¿En qué 's diferencian los ministres dels jutjes?

—En qué 's hi ha ministres de guerra y jutjes de pau.

La diferencia es un xich notable.

Jo no prencn café per las sanchs, deya l' altre dia un á un seu company.

—Jo tampoch, li contestá l' altre que n' estaba prenent.

—¡Home, bé veig que 'n prens!

—Sí, però 'l prencn per la boca.

Lo dia de la arribada á Cartagena, diu que en algun siti de la ciutat se llegia: «Pena de muerte al ladron.» Ben fet, perquè ab la aglomeració de gent que podia haberhi, no deuria faltarhi algun granuja de cap de ala.

Hem observat que 'ls republicans van molt moixos. Es cla: que 's habian de esperar ells aquest entusiasme dels espanyols, aquestas ovacions de qué 'ns parlan los diaris, no tots, però si 'ls mes coneguts del govern.

Los carlins ja tornan á parlar de brega. Sembla que 'ls punxin: may póden estar quiets. Si fos un partit jove, santo y bueno; però un partit mes vell que l' anar á peu, hauria de tenir enteniment. Lo partit republicá es mes sensat y aixó que es jove: encara está *per me-reixer*, y res... com si tal cosa. ¡De aixó 'n dich partits!

¿Que no han llegit lo corresponsal de Madrid del Telégrafo? De uns cuants dias á aquesta part, dona gust.

Bufaba 'l vent cap al nord,
y cap al nord vingan cartas;
ara bufa cap al sud,
y cap al sud cartas faltan.

La zarzuela *Marina*, lletra del senyor Camprodon, y música del mestre Arrieta, ha sigut convertida per aquet en ópera, y la van á cantar los artistas de ópera italiana del teatro Nacional, de Madrid. ¡Ja 'ns farà gracia véurer un pagés cantar en italiá!

En Reus s' ha inaugurat un nou cementiri. Tots los periódichs ne vénen plens. Deurá ser millor que 'l del pare *La-Chaise*, sino no fóra veritat alló de Reus, Paris y Lóndres.

Llegim en un diari de la Cort, que 'ls periódichs republicans federales, ara 's titularán *democrátichs federales*. Los francesos diuhen que 'l nom no fa res á la cosa.

Se conta de Sa Majestat, no permet que se li agenollen al devant, y que al demanarli la ma pera besarli, ell l' allarga pera encaixar.

Si fa alguna altra cosa de particular ja 'ns ho deurán avisar, perquè son noticias molt importants, que 'ls nostres lectors no deuen ignorar.

Lo 29 de Decembre, en Córdoba va ha berhi un tremolor de terra. ¡Mirin si fa fret, que fins la terra tremola!

En lo teatro Principal están pintant decoracions los senyors Soler y Plá per *El Talisman de los mares*, gran espectacle, en lo que hi ha música del mestre Balart. Si no 'ns han enganyat, aquesta producció es un arreglo del francés, y ara las cosas francesas no surten com surtian.

Separla de qué 'l general Izquierdo ex-monpensierista anirá de capitá general á Isla de Cuba.

Tenia un esqué y vaig véure
que 'l peix no 'l picaba may;
jo que vaig mudá l' esqué,
y veuhen com he pescat?

¿No han vist los telégramas de aquets dias?

La crisis encara dura. La crisis no está terminada. Continúa la crisis.

Vegin que s' acabi aviat,
perqué aqui, sab bé tothom,
que las malaltias llargas
son parentas de la mort.

¿Que som richs los espanyols en partits polítichs! ¿Qué 's creyan que n' hi habia prou ab unionistas, progressistas, cimbrios, indios, y otras denominacions? No senyors, no: ara hi haurá *Setembristas*. Aixó suposa que aviat tindrem onze novas denominacions, perqué vindrán Janeristas, Febresistas, Marsistas, y aixis, tots los mescs del any.

CANTARS.

Ja fa molt temps que la Fransa
te ab los prussians, rahons;
pero 'n fa mes que l' Espanya
te guerra ab los espanyols.

Qui vulga saber la sort
que á la Revolució espera,
que s' acosti; perqué es cosa
que li tinch de dí á la orella.

Diuhen que la monarquía
no lliga ab la democracia;
que la lliga, jo 'n responch,
y mes fort que ab nós y baga.

M.

LO MATRIMONI.

Veig que tindré bens per demés
en lo partit que se 'm proposa,
mes per avuy, no responch res;
péndrer muller, es forta cosa.
Pensarmhi dech molt seriament
que 'ls meus amichs, prudents en mida,
en quant á aixó, creuhen prudent
que s' hi pensi un tota la vida.

T. R.

La Xarada del número anterior volia dir A-BE-CE-DA-RI. Massa que debian haberla endevinada!

XARADA.

Lo meu tot, ans de ser tot,
es avans *prima y segona*;
lo *cuatre*, y també l' *hú y tres*,
serveix á gent cassadora;
republicans y carlins
y altres, desde la gloriosa,
á *cuarts, ters, quart* hant anat,
si bé hi han anat per forsa,
fent una *cuarta y tercera*
de ira, de rabia groga.
Jo *cuatre, dos y tercer*
si acás no tenia boca,
ó be no tenia llápis,
ó 'm faltés tinter y ploma,
peró tenint tot aixó,
¿qui *cuatre y dos*? Cap persona.
Lo tot, ara 's veu pels camps,
pels passeigs, per horts y hortas
y com si fós un polítich
sen vá allá hont lo vent lo porta.
No 's póden equivocar
pensanthi sols una estona.

La solució en lo prócsim número.

EL TIBURON.

ALMANAQUE HUMORÍSTICO,
plagado de chispeantes caricaturas
políticas debidas al lapiz

del reputado pintor

JOSÉ LUIS PELLICER,

y escrito

con mucha sal por autores españoles de nota.

Hace ocho años que se publica con gran éxito.

Forma 16 páginas gran fóleo con unas 50 láminas y vale solamente

¡UN RAL SOLAMENTE!

Nadie se arrepentirá de la adquisicion de este almanaque que es el mas barato que se publica en España.

LO XANGUET.

Almanach ilustrat per lo inteligent caricaturista T. Padró y escrit per Pau Bunyegas, Pittarra, Mosen Sarà y altres, que han afegit á las obras de Misericordia la de *Fer riurer á qui no 'n te ganas*. Forma 16 páginas fóleo menor, y conté prop de 50 láminas y val solamente ¡1 RAL!

Imp. de la V. H. de Gaspar.—Ataulfo, 14

I. Lopez, Editor.